

Nota van beantwoording

Wensen en opvattingen voortgangsnota 2024

Inleiding

Jaarlijks stelt het MRA Bestuur, conform samenwerkingsafspraken een Voortgangsnota op: een inhoudelijk verslag op hoofdlijnen van de activiteiten die afgelopen jaar zijn uitgevoerd, en de resultaten die daarbij zijn behaald. Dit document wordt verzonden naar alle deelnemers en hun raden en Staten, om zo het inhoudelijke gesprek tussen raden en Staten en hun colleges over de MRA te faciliteren. In deze nota van beantwoording is de reactie van het MRA Bestuur te vinden. De reacties zijn ingedeeld op basis van het onderwerp.

1. Woningbouw

- 1.1 Onze gemeentes hecht aan een evenwichtige verdeling van de woningbouw binnen de MRA. Wij onderschrijven de noodzaak om te voorzien in de woningbehoefte, maar blijven aandacht vragen voor de noodzaak van maatwerk voor onze regio. De specifieke ruimtelijke beperkingen (erfgoed) en de groene karakteristieken van de Gooi en Vechtstreek vragen ook om deze zorgvuldige afstemming (Huizen, Gooise Meren, Hilversum, Laren).

Reactie MRA Bestuur: Het MRA Bestuur herkent de noodzaak van een goede afweging tussen ambities voor woningbouw, erfgoed, landschap en andere functies die om ruimte vragen. Dat is ook de reden waarom brede welvaart het uitgangspunt is in onze MRA Agenda. De afstemming over de evenwichtige verdeling van de woningbouw binnen de MRA vindt plaats in het PHO Bouwen en Wonen. Het gesprek over ruimtelijke keuzes vindt primair plaats in het Platform Ruimte. In deze gremia kunnen bovenstaande overwegingen worden ingebracht. Waarbij nogmaals benadrukt dat alleen de gemeenten zelf bepalen waar en hoeveel woningen zij kunnen of willen bouwen.

2. Samenwerking Rijk en Europa

- 2.1 Wij constateren dat er belangrijke stappen zijn gezet in de samenwerking met het Rijk en Europa, zoals de inspanningen rondom woningbouw en infrastructuur. Wij moedigen verdere afstemming en intensivering van deze samenwerkingen aan (Huizen, Gooise Meren, Hilversum, Laren).

Reactie MRA Bestuur: Het MRA Bestuur is blij om te horen dat de inzet die er wordt gepleegd op de samenwerking met het Rijk en Europa ook wordt herkend in de deelregio. Wij delen uw mening dat hierop verder en intensiever kan worden samengewerkt. Daarom komt het MRA Bestuur ook met een voorstel aan de AV om de lobby en positionering in Den Haag en Brussel te verstevigen.

3. Energie

- 3.1 Wij waarderen de voortgang op het gebied van de energietransitie, maar zien ons wel geconfronteerd met de ontstane netcongestie. Dit vraagt vooral om Rijksbeleid en een goede afstemming over energieopwekking en -infrastructuur gelet op de lokale ruimtelijke impact (Huizen, Hilversum, Gooise Meren, Laren).

Reactie MRA Bestuur: Het MRA Bestuur erkent de dreiging die netcongestie vormt voor de ambities die we met elkaar hebben afgesproken in de MRA Agenda. Momenteel zijn de provincies en het Rijk aan zet voor het aanpakken van de netcongestie, waarover aan vele tafels afspraken worden gemaakt. In de MRA-samenwerking kunnen we daar nu niets aan toevoegen, dat zou slechts de bestuurlijke drukte vergroten. Uiteraard vindt wel kennisdeling en afstemming plaats, monitoren we nauwgezet de ontwikkelingen, en plegen we lobby inzet waar nodig of wenselijk.

4. Mobiliteit

- 4.1 We waarderen de inspanningen maar we kunnen het belang van mobiliteit in relatie tot de omvangrijke woningbouwambities in Amsterdam, Almere en Amersfoort niet genoeg benadrukken. Dan gaat het niet alleen om de A27 op de kortere termijn, maar ook om de A1 en een ondergrondse IJmeerverbinding op de middellange termijn (Huizen, Gooise Meren, Hilversum)

Reactie MRA Bestuur: Het MRA Bestuur kan zich volledig vinden in de oproep om aandacht te hebben voor de mobiliteitsopgaven in relatie tot de bouwopgaven. Dit onderwerp is ook een van de speerpunten van de MRA lobby. Over specifieke infraprojecten wordt afgestemd binnen het platform mobiliteit. In dit gremium kan de bovenstaande overweging worden ingebracht.

- 4.2 Ook blijven er zorgen rondom, de beperkte ruimte op het spoor om mee te groeien met de woningbouw (Huizen, Gooise Meren, Hilversum).

Reactie MRA Bestuur: Het MRA Bestuur kan zich vinden in de zorgen rondom de beperkte ruimte op het spoor. Op dit moment is dit ook onderwerp van gesprek binnen het platform Mobiliteit. Vanuit het Platform Mobiliteit is een aanvraag voor het aanjaagbudget in ontwikkeling om precies hier nader onderzoek naar te verrichten. Naar verwachting zal deze aanvraag nog voor de zomer besproken worden in het Bestuur.

- 4.3 Tot slot blijven wij aandacht vragen voor goede OV-verbindingen voor gebieden verder weg van het spoor (Huizen, Gooise Meren, Hilversum).

Reactie MRA Bestuur: Het MRA Bestuur heeft begrip voor deze zorgen. De afstemming hierover vindt plaats in het Platform Mobiliteit; deze zorg kan daarom daar het beste worden ingebracht.

5. Landschap

- 5.1 De toename van recreatief gebruik van onze natuurgebieden vereist een zorgvuldige balans tussen recreatie/toerisme en natuurbehoud. Wij vragen u om tot duidelijkere afspraken te komen over de financiering én het beheer van natuur- en recreatiegebieden bij de toenemende verstedelijking om ons heen. Het is essentieel dat de MRA en haar partners samen (financieel) optrekken (richting Europa en het Rijk) in het realiseren van urgente en belangrijke maatregelen in het landschap van de MRA (Huizen, Gooise Meren, Hilversum, Laren).

Reactie MRA Bestuur: De MRA heeft vooralsnog geen rol in de financiering en het beheer van natuur- en recreatie gebieden. Deze bevoegdheid ligt bij de provincies en de recreatieschappen. Uiteraard stemmen we in de MRA wel af over ontwikkelingen die een ruimtelijke impact hebben, en bijvoorbeeld voorzieningen die gelijk op zouden moeten gaan met de verstedelijking, zoals bijvoorbeeld ruimte voor natuur en recreatie. Dat doen we in het nieuwe programma GroenBlauw groeit mee. De uitvoering van de onderdelen van dit programma ligt bij de MRA deelnemers.

6. Algemeen

- 6.1 De kracht van de MRA-samenwerking schuilt in de regionale aanvulling op hetgeen de deelnemende overheden zelf ondernemen. Daar valt nog wel efficiëntiewinst te behalen. Met enige regelmaat moet erop worden gewezen dat bepaalde activiteiten al door een partner zijn of worden uitgevoerd. Meer aandacht bij de MRA voor wat er in de regio speelt en waar partners mee bezig zijn, is wenselijk (Noord-Holland).

Reactie MRA Bestuur: Het Bestuur deelt de mening dat er geen dubbel werk gedaan moet worden. Het MRA Bestuur ziet hierbij ook een rol voor zichzelf om in haar nieuwe (toezichthoudende) rol hierin waar nodig een corrigerende factor te zijn. Daarnaast wordt vanuit de directie ook ingezet op een stevigere binding tussen de deelregio's en de MRA, en op de versterking van de deelregionale samenwerking binnen de deelregio's.

- 6.2 De MRA kan aan kracht winnen door zich dienstbaar op te stellen en te kijken wat de partners regionaal nodig hebben. Op die manier zijn er synergievoordelen te behalen. Daarin schuilt de meerwaarde voor het MRA als netwerk (Noord-Holland).

Reactie MRA Bestuur: Het Bestuur deelt deze mening. Er is daarom ook expliciet voor gekozen om de MRA Agenda op te bouwen vanuit deelregionale en provinciale proposities. De basis van alles wat we doen en alles waar we over afstemmen is daarmee stevig geworteld in wat de partners regionaal en lokaal nodig hebben. De MRA heeft geen bevoegdheden, en heeft daarmee ook geen rol in de uitvoering. Deze is altijd belegd bij een van de deelnemers. Als netwerk zijn we per definitie dienstbaar aan de onderdelen van het netwerk.

- 6.3 De MRA-organisatie zou nog wat nadrukkelijker in beeld moeten krijgen wat de MRA aanvullend kan doen om als regionale 'buitenboordmotor' te functioneren. Nog teveel bestaat er bij de MRA de neiging zelf invulling te geven aan behoeften die men ziet (Noord-Holland).

Reactie MRA Bestuur: Bij de nieuwe MRA Agenda is ook een Meerjaren Uitvoeringsprogramma opgesteld. Daarmee is per ambitie inzichtelijk gemaakt welke acties de komende jaren nodig zijn om de gezamenlijke ambities te realiseren. Daarbij wordt ook specifiek aandacht besteed aan de relatie met activiteiten van de andere MRA deelnemers of partners van bedrijfsleven, kennisinstellingen of sociaal-maatschappelijke instellingen. Het wordt daarmee ook duidelijker welke rol voor het MRA-netwerk is weggelegd. De MRA directie kan daar vervolgens zo goed mogelijk op proberen te sturen of adviseren. Het bestuur ziet daarop toe.

- 6.4 De uitvoeringsagenda MRA had nog meer gebaseerd kunnen zijn op de ambities en doelen die we met het Rijk in het Verstedelijkingsconcept MRA (nu het Ontwikkelperspectief NOVEX MRA) hadden opgeschreven en samen ónderschreven (Noord-Holland).

Reactie MRA Bestuur: Het bestuur constateert dat hier twee zaken door elkaar lopen. De uitvoeringsagenda MRA geeft een overzicht van de activiteiten die we in de MRA samenwerking ontplooiën, als deelnemers van de MRA. Over de volle breedte van de MRA Agenda. Het Ontwikkelperspectief NOVEX MRA is een samenwerking met het Rijk op het gebied van Ruimte. Aan dit perspectief is recent een eerste versie van een Uitvoeringsagenda gekoppeld. Die gaat over wat Rijk en regio gezamenlijk doen om aan het perspectief uitvoering te gaan geven. Dit wordt bestuurlijk besproken met het rijk in het BO Leefomgeving (voorjaar 2025) en het BO MIRT (najaar 2025). In het BO MIRT wordt ook een

eerste versie van een Ruimtelijke Investeringsagenda verwacht. Een belangrijke stap om de afspraken met het Rijk steeds concreter te maken, ook waar het gaat om financiële bijdragen vanuit het Rijk.

- 6.5 Tot slot hebben wij kennis genomen van het feit dat het financiële overschot van 2024 wordt gereserveerd voor 2025 en verder voor lobbydoeleinden en ter aanvulling van het aanjaagbudget. Vooralsnog ligt hier geen gericht plan onder en wordt na de voorgenomen evaluatie pas duidelijk op welke wijze deze middelen concreet ingezet gaan worden. Wij zijn geen voorstander van deze handelswijze en zien in het vervolg graag een concreet plan met dekking voorstel van het MRA bestuur, zodat het duidelijk is waar de MRA middelen aan besteed worden (Hilversum).

Reactie MRA Bestuur: Tijdens de Algemene Vergadering van 21 maart 2025 is er gesproken over de reservering van het overschot van 2021-2024. Hier is besloten het overschot van 1,3 miljoen wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Het MRA Bestuur komt met een onderbouwd bestedingsplan naar de Algemene Vergadering.

- 6.6 Wij benadrukken dat een inzichtelijke en betekenisvolle Voortgangsnota essentieel is om als deelnemende gemeente onze controlerende en kaderstellende rol goed te kunnen vervullen. De raad acht het daarom van belang dat de aanbevelingen en wensen zoals eerder verwoord, worden meegenomen in de doorontwikkeling van de Voortgangsnota, in het bijzonder in aanloop naar de eerste rapportage over de nieuwe MRA-agenda 2025-2028 (Haarlemmermeer).

Reactie MRA Bestuur: Het bestuur erkent het belang van het opnemen van van beoogde resultaten die nog niet behaald zijn. In de nieuwe versie van de voortgangsnota, die zal worden aangepast aan de nieuwe MRA agenda en het bijbehorende meerjaren uitvoeringsprogramma. Voortgang zal voortaan inzichtelijk worden gemaakt op het niveau van de acties. Hierdoor wordt helder welke voortgang is geboekt, welke acties zijn ingezet en welke nog niet zijn uitgevoerd.

- 6.7 In toekomstige versies van de Voortgangsnota zouden we de stoplichten-rapportage graag terugzien (Zaanstreek-Waterland).

Reactie MRA Bestuur: Zie 6.6.

- 6.8 Graag willen wij de kanttekening plaatsen dat het krappe tijdsbestek waarbinnen de wensen en opvattingenprocedure zich moet voltrekken de mogelijkheid om deelregionaal af te stemmen onder druk zet (Zaanstreek-Waterland).

Reactie MRA Bestuur: In de samenwerkingsafspraken is met elkaar afgesproken dat de termijn 8 weken bedraagt en de deadline voor het indienen van wensen en opvattingen is in januari met het verschijnen van de termijngenda gedeeld. Het MRA Bestuur begrijpt dat een dergelijk proces afstemming behoeft. Waar mogelijk probeert het MRA Bestuur de termijn iets ruimer te plannen, deze keer waren er 10 weken uitgetrokken.

- 6.9 Het is waardevol dat de rapportage ingaat op successen die gerealiseerd zijn en daarmee de meerwaarde van de MRA kenbaar maken. Ook is er een slag geslagen in de gelijksoortigheid van resultaten ten opzichte van voorgaande jaren. Bij uitvoeringslijn 1.4 wordt naast resultaten ook 'wat hebben we niet gedaan?' genoemd. Voortgang bestaat vaak niet alleen uit geslaagde activiteiten en positieve resultaten. Reflectie op de niet succesvolle acties brengt lering voor de toekomst. We zouden graag in de Voortgangsnota terugzien dat bij de andere uitvoeringslijnen ook een kopje 'Wat hebben we niet gedaan?' of 'Wat is niet gelukt?' wordt opgenomen (Zaanstreek-Waterland).

Reactie MRA Bestuur: Het bestuur waardeert de erkenning voor de geboekte vooruitgang en de toegenomen gelijksoortigheid van resultaten ten opzichte van voorgaande jaren. We erkennen tevens het belang van reflectie op niet-succesvolle acties. In de nieuwe versie van de Voortgangsnota zal er een update plaats vinden in verband met de vernieuwde MRA-agenda en het bijbehorende meerjaren uitvoeringsprogramma. Voortgang zal voortaan inzichtelijk worden gemaakt op het niveau van de acties. Hierdoor wordt helder welke voortgang is geboekt, welke acties zijn ingezet en welke nog niet zijn uitgevoerd.

- 6.10 Rakend aan de Voortgangsnota is in de AV van 21 maart een voorstel gedaan van besteding van de overschotten. Hoewel Zaanstreek-Waterland de meerwaarde van de MRA ten behoeve van de lobby onderstreept, zien wij tegelijkertijd het belang van voldoende zichtbaar zijn in de deelregio's. In de discussie over de besteding van het overschot was het voorstel het overschot te besteden voor het aanjaagbudget en voor lobby-activiteiten. Wij zouden u in het licht van deze discussie willen meegeven dat de inzet op zichtbare en tastbare resultaten voor ons van minstens even groot belang zijn. Wij roepen daarom bij besteding van de overschotten op om in te zetten op concrete en tastbare resultaten (Zaanstreek-Waterland).

Reactie MRA Bestuur: In de samenwerkingsafspraken is afgesproken dat het MRA Bestuur een voorstel doet aan de Algemene Vergadering voor de besteding

van een eventueel overschot. In de Algemene Vergadering van 21 maart 2025 is afgesproken het overschot voor nu te reserveren (zie ook 6.5). Het bestuur komt met een concreter bestedingsvoorstel bij de Algemene Vergadering van 10 oktober.

- 6.11 Omdat uit de nota en bijbehorende financiële rapportage en meerjarenbegroting blijkt dat er: alleen gerapporteerd is over gedane zaken maar niet over zaken die niet zijn uitgevoerd of waar weerstand op ervaren werd, geen toelichting is gegeven over structurele en grootschalige afwijkingen tussen begroting en realisatie en er geen toelichting is gegeven op een reservering van € 1.550.000, maar liefst 15% van de jaarlijkse begroting, waardoor een verlies wordt geleden; verzoekt de Haarlemse Gemeenteraad de MRA om een toelichting te geven in toekomstige voortgangs- en financiële rapportages op knelpunten in uitvoering en wezenlijke financiële afwijkingen c.q. beslissingen (Haarlem).

Reactie MRA Bestuur: het bestuur erkent dat er nog een slag kan worden geslagen in de rapportage van zaken die nog niet zijn uitgevoerd. Hiervoor is ook aandacht in de nieuwe vorm van de voortgangsnota (zie ook 6.8). Het overschot, waar u naar verwijst, is ontstaan over de periode van 2021-2024. Dit komt neer op 3.95% van de totale begrote uitgaven. Meer informatie hierover is te vinden in de memo over de realisatie van de meerjarenbegroting die is geagendeerd voor de AV van 21 maart. In de samenwerkingsafspraken is afgesproken dat overschotten of tekorten van jaarbegrotingen na vier jaar verrekend worden en daarna worden besproken in de Algemene Vergadering. In het vervolg zal het MRA Bestuur weer een toelichting geven op het ontstane tekort/overschot.

- 6.12 De algemene opvatting van de Almeerse gemeenteraad is dat het door de vele uitvoeringslijnen en onderwerpen een omvangrijke voortgangsnota is geworden. Dit vindt zij niet bevorderlijk voor de leesbaarheid. Er is behoefte aan focus en duidelijkheid (Almere).

Reactie MRA Bestuur: het MRA Bestuur ziet dat de voortgangsnota een omvangrijk document is geworden. Tegelijkertijd waarderen een aantal deelnemers de huidige informatie en willen meerdere deelnemers de volgende keer ook bij ieder dossier terugzien wat niet is gelukt. Het MRA Bestuur zal bij de Algemene Vergadering van 27 juni een voorstel neerleggen om de vorm van de voortgangsnota aan te passen. Hierbij worden het jaarverslag en de voortgangsnota samengevoegd en verschijnt het nieuwe 'jaarverslag' in een overzichtelijkere online vorm. Hierover zal de Raadtafel ook adviseren. Tegelijkertijd zal de voortgangsnota in ieder geval worden aangepast naar aanleiding van de nieuwe MRA Agenda, wat de voortgang op de verschillende dossiers inzichtelijker zal maken (zie ook 6.8).

- 6.13 Er bestaat de wens om in de voortgangsnota meetbare doelstellingen op te nemen (Almere).
Reactie MRA Bestuur: Met de komst van de nieuwe MRA Agenda en de bijbehorende meerjaren uitvoeringsprogramma's is een slag gemaakt naar concretere beoogde resultaten en acties. Veel van de werkzaamheden van de MRA zijn ook moeilijk te vatten in concrete cijfers, denk aan de lobby. Dit is ook de reden dat de Algemene Vergadering tijdens de vergadering van 14 februari 2024 is afgesproken om geen concrete indicatoren en SMART geformuleerde doelstellingen in de MRA Agenda op te nemen. De voortgangsnota zal vanaf volgend jaar wel rapporteren over de acties uit het meerjaren uitvoeringsprogramma. Zie ook 6.8.
- 6.14 Er bestaat de wens om in de voortgangsnota ook op te nemen wat er afgelopen jaar niet is gebeurd, maar wat wel op de planning stond (Almere).
Reactie MRA Bestuur: Zie 6.8 en 6.10.
- 6.15 Er bestaat de wens om in de voortgangsnota op te nemen wat er met de input van afgelopen jaar is gedaan en hoe deze terug komt in de nieuwe voortgangsnota (Almere).
Reactie MRA Bestuur: Deze nota van beantwoording kan worden gezien als overzicht van wat er wordt gedaan met de input en hoe deze kan worden teruggevonden in de nieuwe voortgangsnota.